

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

KÄSKKIRI

21.05.2025 nr 85

Täienduskoolituse õppekava kinnitamine

Täiskasvanute koolituse seaduse § 9 lõike 2, Sotsiaalkaitseministri 30.01.2019 määruse nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus” § 10 lõike 1 punkti 17 ning Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 21.12.2022 käskkirja nr 54 „Õppekorralduse aluste ja täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise aluste kehtestamine” punkti 5.5 alusel

1. Kinnitan Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolituse „Toimetulek erivajaduse ja puudega lapse verbaalse ja füüsilise agressiooniga asendushooldusel” õppekava vastavalt lisale.
2. Käskkiri jõustub allakirjutamisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maret Maripuu
peadirektor

Õppekava nimetus	Toimetulek erivajaduse ja puudega lapse verbaalse ja füüsilise agressiooniga asendushooldusel
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine
Õppekava koostamise alus	Sotsiaalhoolekande seadus Lastekaitse seadus Perevanema ja kasvataja kompetentsimudel
Õppekeel	Eesti keel
Õppe eesmärk	Koolituse tulemusel on õppijal teadmised agressiivse käitumise põhjustest ja oskus reageerida asendushooldusel viibiva lapse ja noore verbaalselt ja füüsiliselt agressiivsele käitumisele, võttes arvesse tema traumasid, erivajadust ja/või puuet.
Sihtgrupp	Asendushooldusteenust pakkuvad asenduskodu kasvatajad ning spetsialistid, perekodu perevanemad, turvakodus ja KLAT teenusel lapse arengut kujundavad ja toetavad töötajad.
Osalejate arv (min ja max)	18 – 25
Osalemise eeldus	Õppija on asenduskodu kasvataja, perevanem või turvakodus/KLAT teenusel lapse arengut kujundav ja toetav töötaja.
Õppe maht ja ülesehitus (akadeemilistes tundides)	Õppe kogumaht on 21 akadeemilist tundi kontaktõpet.
Õpiväljundid	Koolituse lõpuks õppija: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab verbaalse ja füüsilise agressiivse käitumise põhjuseid asendushooldusel viibivate lastel ja noortel; • analüüsib enda rolli täiskasvanuna asendushooldusel viibivate laste ja noorte agressiivse käitumise juhtimisel; • rakendab meetodeid verbaalse ja füüsilise agressiivsuse ennetamiseks ja vähendamiseks, võttes arvesse lapse/noore traumakogemust, käitumuslikku ja psühholoogilist erivajadust ja puuet; • teab füüsilise vägivalda ohjamise õiguslikku raamistikku Eestis laste ja noorte puhul; • analüüsib enda käitumise ja hoiakute mõju verbaalse ja füüsilise agressiivse käitumisega kokkupuutel ning agressiivse episoodi mõju teistele kollektiivis viibivatele lastele; • kasutab turvalist sekkumist füüsilise agressiivsuse korral viisil, mis võimaldab lapse või noorega turvalise igapäevasuhte jätkumist asendus- või perekodus. • analüüsib, kuidas koolitusel õpitud oskusi alal hoida.
Sisukirjeldus	<p>Koolitusel antakse teadmisi ja oskusi enda käitumise teadlikustamisest ja suunamisest erilise agressiivse käitumise ilmnemisel ning inimväärtetest sekkumistest agressiivse käitumisega toimetulemiseks asendushooldusel. Sekkumiste õpetamisel arvestatakse, et tegemist on erivajadustega lastega töötavate inimestega ning õpitavad sekkumised valitakse sellest lähtuvalt.</p> <p>Koolitus koosneb kolmest koolituspäevast (kõik 7 akadeemilist tundi). Koolitus algab agressiivse käitumise mõistmise poolelt, sealt suundutakse edasi verbaalse agressiooniga toimetulekule ning jõutakse välja füüsilise agressiooni teemani.</p>

	<p>Verge verbaalse agressiooniga toimetulekumudel põhineb konfliktijuhtimismudelil SAMM, mille alustõed on järgmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konfliktijuhtimine ja probleemi lahendamine on erinevad oskused; 2) konflikti juhtimise aluseks on teadlikustamine, millises rollis ja situatsioonis Sa oled; 3) ärritunud inimest toetab ennekõike mõistmine; 4) konfliktijuhtimise peamised oskused on tunnete juhtimine ja piiride kehtestamine. <p>Verge füüsilise agressiooniga toimetulekumudel põhineb Norras Verge Gruppeni poolt väljatöötatud dünaamilisel agressiooni juhtimise mudelil, kus fookuses on inimväärsus ning mõlemapoolne turvalisuse tagamine erivajaduse, traumatausta või haigusseisundiga seotud füüsilise agressiooniga toimetulemisel.</p>
Õpisündmuse teemad	<ul style="list-style-type: none"> • Töötaja ning lapse roll keerulises suhtlusolukorras. • Kuidas muutub inimkäitumine ärevas ja konfliktises olukorras ning mida saavad töötajad teha dialoogi taastamiseks. • Erinevad suhtlusstrateegiad, mida saab kasutada äreva/väljakutsuva/agressiivse lapsega suhtlemisel. • Erinevad strateegiad, kuidas töötaja saab säilitada keerulises olukorras rahu. • Füüsiliselt agressiivse käitumise tekkimise põhjused ja seosed haigusseisundiga või psüühilise erivajadusega. • Töötaja roll füüsiliselt agressiivses olukorras ja kuidas töötaja käitumine võib olukorda mõjutada. • Praktiliste ja turvaliste sekkumistehnikate harjutamine psüühilise erivajaduse või puudega seotud füüsilise agressiooni ennetamiseks ja peatamiseks. • Juriidiline raamistik, kas/millal ja kuidas võib asendushoolduse töötaja sekkuda füüsiliselt füüsilise agressiooni ennetamiseks ja/või peatamiseks.
Õppemeetodid	Loeng, sotsiomeetria, psühhodraama erinevad meetodid (nii verbaalsete kui ka füüsiliste sekkumistehnikate harjutamiseks), arutelud väikeses ja suures grupis, ning füüsilised harjutused sekkumistehnikate kasutamiseks
Õppekeskkonna kirjeldus	<p>Koolitus toimub õppetööks sobivate tingimustega koolitusruumis, mis mahutab vähemalt 25 osalejat. Ruumi suurus ja paigutus võimaldab osalejatel ja koolitajatel vabalt ringi liikuda ning vajadusel jaguneda gruppidesse (individuaal- ja gruppitööd, praktilised ülesanded). Osalejatel on endal õppevahenditena tagatud esmased kirjutusvahendid ja paber. Osalejatele on tagatud kohvipausid ja toitlustus.</p> <p>Elektroonilised õppematerjalid edastatakse osalejatele e-posti teel. Koolitust puudutava info saadab Sotsiaalkindlustusameti koolitusspetsialist osalejatele hiljemalt nädal enne koolitust.</p>
Iseseisev töö	Puudub
Õppematerjalide loend	<ul style="list-style-type: none"> • Koolituse sisu toetav ettekanne. • https://www.verge.ee/materjalid/.
Õppe lõpetamise tingimused, sh hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid	Koolituse lõpetamise tingimuseks on vähemalt 85 protsendi ulatuses õppes osalemine ja gruppitöodes aktiivne osalemine.
Õppe läbimisel väljastatav dokument (tunnistus või tõend)	Tõend

Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus	Koolitaja on erialase kõrgharidusega, valdkondliku töökogemusega ekspert, kes puutub oma töös kokku koolitusel käsitletavate teemadega, on läbi viinud viimase 4 aasta jooksul samasisulisi koolitusi ning omab täiskasvanute koolitaja kompetentse.
Õppekava kinnitamise aeg	